

244

Ganz Vill. Művek
Harmadik kötet

027

Huszonegyezer kötet és olvasói

Az idén lesz száz esztendő a Ganz Villamossági Művek. Az ilyen jelentős évforduló nemcsak a gazdasági vezetőket, hanem a közművelődés irányítóit is számvetésre készíti. A könyvtáros is leltárt készít munkájáról önmagában. Erről beszélgettünk Grósz Istvánnal, akinek az eredeti szakmája nyomdász, tehát már eleve eljegyezte magát a nyomtatott betűkkel. Húsztendeje könyvtáros. Tizenöt évig volt a Fővárosi Szabó Ervin könyvtárnál, öt éve pedig a Ganz Villamossági Művek szakszervezeti könyvtárának vezetője:

— A Szabó Ervin könyvtár nagyon jó iskola volt. Ott központi ellátás volt, a szakszervezeti könyvtárosnak viszont kevesebb a kötöttsége, maga szerzi be a maga izlése és belátása szerint a könyveket, a maga arculatára formálja a könyvtárat. Ennek van jó és rossz oldala is. Előnye: ha a könyvtárosnak van koncepciója, akkor az olvasó hasznára meg tudja valósítani elképzeléseit. Hátránya: ha a könyvtárosnak nincs egyéni törekvése, akkor az olvasók érdeklődése is megragad az átlag szinten. Részemről igyekszem színessé és változatosá tenni a könyvállományt. Az olvasó ízlését formálni kell, mert az átlagolvasó nem tart ott, hogy az igazán nívós irodalmat meg tudja különböztetni a betsellerektől. Hogy hol a határvonal, nehéz megállapítani. Mert attól, ha egy könyv olvasmányos, még lehet igazi irodalmi alkotás, viszont nem biztos, hogy mindig irodalmi értéket jelent a különcködő, homályos, vagy a modernség álarcába bújt könyv...

— Milyen a könyvtár látogatottsága?

— Huszonegyezer kötetünk van. Ebből 55,2 százalék a szépirodalom, 9,1 százalék az ifjúsági és 35,6 százalék az ismeretterjesztő munka. Olvasóink száma jelenleg 1368, a gyár dolgozóinak harmincnyelc százaléka. Ez a tavalyihoz képest két százalékos növekedést jelent. Az olvasók 50,5 százaléka fizikai dolgozó. A szakmunkások aránya 29 és fél százalék, a segédmunkásoké 8,8 százalék, a közvetlen termelésirányítóké pedig 12,2 százalék. Csökkent az alkalmazottak és szellemi foglalkozású olvasók száma, viszont hat százalékkal emelkedett a fizikai dolgozók aránya.

A tévé hatása

— Kik a legnépszerűbb írók?

— A magyarok közül Berkesi és Szilvási, de az olvasók kezdik egyre inkább felfedezni Moldova György és Rákossy Gergely írásait is. Az ifjúság nyelvét és világát úgy látjuk jól érti Csörsz István, mert a fiatalok az ő könyveit keresik leginkább. Jelentős tábora van a haladó nyugati irodalomnak is. Egyébként az érdeklődés egyik meghatározója a tévé. Szinte meg sem kell nézni a tévéműsort, érezni az igényeket. Amikor például a Balzac sorozatot adták, kötetszámra vitték a nagy francia író regényeit. Sok a bejáró, ingázó dolgozónk, ez is meghatározója az olvasásnak. Előnyben részesítik ugyanis a kisebb formátumú könyveket, melyek táskában könnyen elérnek, s vonaton

álva is olvashatók. Ezért népszerűek az olcsó könyvtár kötetei. S ugyancsak az ingázóknak tudható be, hogy kerestek a kiskert gondozással kapcsolatos ismeretterjesztő anyagok. Mindent összegezve a kölcsönzött könyvek 60,3 százaléka szépirodalmi munka, 39,7 százaléka pedig ismeretterjesztő kiadvány.

Az érdeklődés irányítása

— Miként lehet befolyásolni az olvasók érdeklődését?

— Nem szabad a könyvtárosi munkát csupán az adminisztrációra leszűkíteni. Mindenki, de különösen a kezdő olvasókkal sokat kell személyesen foglalkozni. Az ajánlás az egyik leghatékonyabb módszer. S az sem véletlen, hogy az olvasó mit vesz le a polcra. Ez attól is függ, hogy a könyvtáros milyen könyvet, hová helyez. A szemmagasságban elhelyezett könyvek hamarabb felhívják a figyelmet, mint az alsó vagy felső polcokon levők. Olvasótermünkben 21 féle folyóirat és hetilap között válogathatnak. Külön táblán, a heti tévéműsorhoz ajánlunk szépirodalmi, politikai és közgazdasági könyveket.

— Mennyit költenek egy évben fejlesztésre?

— Negyvenkilencezer forintot, s ez igen tisztes összeg, mivel olvasóra átlagban 10 forint 70 fillér fejlesztés jut, a vasas szakszervezet országos követelménye pedig 8 forint. A negyvenkilencezer forintos évi költségvetés teszi lehetővé, hogy minden esztendőben 1200—1300 könyvvel gyarapodhatunk.

— Mi a közművelődési könyvtár legfontosabb feladata?

— Hogy megtanítsa az embereket olvasni. Van egy műszaki és egy pártmunkás könyvtárunk is. Igyekszünk a három könyvtárat közelhozni egymáshoz, de ennek az az alapfeladata, hogy a dolgozók a közművelődési könyvtárban megszokják az olvasást, megtanulják a katalógus használatát és az anyagkeresést. Egy átlagember soha nem fogja szak-könyvtárban megszokni, megszeretni az olvasást. Ez az előkészítő munka a mi egyik legfontosabb feladatunk.

Működik nálunk az Állami Könyvterjesztő Vállalat és a Kossuth könyvterjesztőinek is bizományosa. A lehető legjobb viszonyban vagyunk, nem érezzük egymást konkurenciának. Ellenkezőleg. Inkább mi igyekszünk felhívni a dolgozók figyelmét az új kiadványokra, hogy mikor mi jelent meg, ami számukra érdekes. Beszámolhatok azonban egy szomorú jelenségről is: az embereket alig-alig érdekli a közgazdaság, az, ami körülöttünk a világban történik. Nem kíváncsiak az okokra és okozatokra. Következő feladatunk tehát: könyveken keresztül felhívni a figyelmet a gazdasági összefüggésekre. Persze hosszú az út, amíg P. Howardtól valaki eljut ideig. Ezt az átmenetet kell segítenie következetes munkával a közművelődési könyvtárnak.

Olvasószolgálat

